

บทความทางวิชาการ

เรื่อง

บทวิเคราะห์คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด
ศึกษาเฉพาะกรณีคำสั่งแพทยสภา
เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

จัดทำโดย

ผศ.นพ.ต่อพล วัฒนา

ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา

และรองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช

เอกสารฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร
นักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๒
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
ลิขสิทธิ์ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

(บทความทางวิชาการฉบับนี้ เป็นวรรณกรรมของผู้เข้ารับการอบรมโดยเฉพาะ
มูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครองไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย)

ได้พิจารณาบทความทางวิชาการฉบับนี้แล้ว เห็นควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรม
หลักสูตรนักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๒ ประจำปี
พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗ ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง

ที่ปรึกษาการจัดทำบทความ

(นายสุชาติ มงคลเลิศพล)

วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๗

นสอ

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร “นักบริหารระดับสูงในกระบวนการยุติธรรมทางปกครอง (บสป.) รุ่นที่ ๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ ของมูลนิธิวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางปกครอง ได้รับการชี้แนะ คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์จากนายสุชาติ มงคลเลิศพล ที่ปรึกษาการจัดทำบทความจึงทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการหลักสูตรและเจ้าหน้าที่ ที่อำนวยความสะดวก ช่วยดูแลและประสานงานให้ด้วยอัธยาศัยไมตรีตลอดหลักสูตรการอบรม

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์วิศิษฐ์ วามวาณิชย์ นายประสพโชค อยู่สำราญ ที่ช่วยแนะนำหลักสูตรและการเรียน และพลอากาศโทนายแพทย์ อิทธิพร คณะเจริญช่วยแนะแนวทางในการทำการวิจัยดังกล่าว

เอกสารวิชาการส่วนบุคคลฉบับนี้น่าจะเป็นประโยชน์อยู่บ้างแก่บุคคล สถาบัน หรือผู้ที่สนใจศึกษาในเรื่องร่องรอยนิติจริยธรรมของแพทย์สภา หากมีข้อบกพร่อง หรือคำแนะนำประการใด ผู้วิจัยยินดีน้อมรับเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขรวมทั้งเพิ่มเติมเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป

นายต่อพล วัฒนา

บทวิเคราะห์คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ศึกษาเฉพาะกรณีคำสั่งแพทยสภา เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ผศ.นพ.ต่อพล วัฒนา
ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา และ
รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช

บทคัดย่อ

แพทยสภาเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจทางปกครองในการควบคุมการประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยแพทยสภาจะมีการพิจารณาและดำเนินการจนมีการออกคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภา ในเรื่องดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ร้องหรือผู้ถูกร้องเรียนกรณีดังกล่าวไม่เห็นด้วยกับคำสั่งแพทยสภามีสิทธิ นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง จากการทบทวนวรรณกรรมปัจจุบันยังไม่มีรายงานวิเคราะห์เหตุที่ ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภาว่าจากเหตุใดบ้าง

ผลการศึกษา ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาที่มีแพทยสภาหรือคณะกรรมการแพทยสภา เป็นผู้ถูกฟ้องคดีจนถึงปัจจุบัน ๔๖ คดี ผลคดีส่วนใหญ่ศาลปกครองสูงสุดยกฟ้อง (ร้อยละ ๘๐.๔๓) มีบางส่วนที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งเพิกถอนไม่ชอบด้วยกฎหมาย (ร้อยละ ๑๙.๕๖) โดยหากแบ่ง ประเภทของความไม่ชอบด้วยกฎหมาย แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ ๑. ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา และ ๒. ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน กรณีไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ที่พบ ได้แก่ ๑. มิได้พิจารณาข้อกล่าวโทษของผู้ฟ้องคดีให้ครบถ้วน หรือพิจารณาเรื่องร้องเรียนไม่ครบทุกประเด็นทุกฐานความผิดที่ผู้ร้องทำเรื่องเข้ามา^{๒, ๘, ๙} ๒. การที่องค์ประกอบของผู้ทำคำสั่งปกครอง มีสภาพร้ายแรงอันทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง^๓ ๓. การไม่ให้โอกาสผู้ร้องเรียนในการตรวจเอกสาร พยานหลักฐานในสำนวน^๔ ๔. การไม่พิจารณาว่าการใช้ดุลพินิจในวินิจฉัยของแพทย์เป็นไปตามกฎหมาย สอดคล้องกับหลักวิชาการ^๕ ๕. ไม่ให้เหตุผลประกอบการหักล้างความเห็นของราชวิทยาลัยที่ปรากฏ เป็นลายลักษณ์อักษรในรายงานการประชุมและในคำสั่งลงโทษ^๖

คำสำคัญ : เพิกถอน แพทยสภา คณะกรรมการแพทยสภา ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

บทนำ

แพทยสภาเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในการควบคุมความประพฤติของสมาชิกหรือผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ดังนั้นเมื่อมีการร้องเรียนที่เกี่ยวกับการประพฤติดิจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต่อแพทยสภา โดยแพทยสภาจะมีการพิจารณาและดำเนินการจนมีการออกคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภา ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องเรียนไม่เห็นด้วยกับคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภา ผู้ร้องเรียนหรือผู้ถูกร้องเรียนมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภา ปัจจุบันมีการฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภา ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเป็นคดีต่อศาลปกครองจำนวนมาก ในแต่ละปี และการพิจารณาคดีทางจริยธรรมของแพทยสภาใช้ระยะเวลาในการดำเนินการกว่าจะสิ้นสุดบางครั้งใช้ระยะเวลาหลายปี หากคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภาถูกเพิกถอนโดยศาลปกครอง ผลคือบางกรณีแพทยสภาต้องกลับมาพิจารณาคดีใหม่ให้ถูกต้องตามคำพิพากษาศาลปกครอง จะเห็นได้ว่าระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละกรณีจะนานขึ้น ดังนั้นหากได้มีการวิเคราะห์เหตุที่คำสั่งแพทยสภาเคยถูกเพิกถอน และหน่วยงานนำผลการวิเคราะห์ไปดำเนินการกับคดีจริยธรรมอื่น ๆ ที่กำลังดำเนินการอยู่ไม่ให้มีเหตุที่จะถูกเพิกถอนได้ ก็จะช่วยไม่ให้เกิดหรือลดโอกาสเกิดเหตุการณ์เพิกถอนโดยศาลปกครองกรณีอื่น ๆ ในอนาคต จากการทบทวนวรรณกรรมปัจจุบัน ยังไม่มีรายงานวิเคราะห์เหตุที่ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภาว่าจากเหตุใดบ้าง การที่สามารถระบุเหตุที่ทำให้เกิดการเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภาได้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะในท้ายที่สุดเพราะหากไม่มีการสรุปทบทเรียน ก็มีโอกาที่จะเกิดกรณีที่คล้ายคลึงกันได้อีกในอนาคต

เนื้อหาของเรื่อง

จากการสืบค้นข้อมูลทาง <https://www.admincourt.go.th/admincourt/site/> และ Mobile application “ศาลปกครอง” จนถึงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ โดยใช้ข้อความ”แพทยสภา” หรือ “คณะกรรมการแพทยสภา” ในฐานะผู้ถูกฟ้องคดี โดยสืบค้นเฉพาะคดีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษายกฟ้อง เพิกถอนคำสั่งแพทยสภา เพิกถอนมติกรรมการแพทยสภาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยไม่รวมคำพิพากษาของศาลปกครองว่าการกระทำของหน่วยงานล่าช้า หรือคำสั่งของศาลปกครอง ปรากฏดังนี้

ในชั้นศาลปกครองสูงสุด

- คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด ๒๕ คดี
- คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาแล้ว ๔๖ คดี แบ่งประเภทได้ดังนี้
 - คดีที่ศาลปกครองสูงสุดยกฟ้อง ๓๗ คดี คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๔๓
(ในบรรดาคดีที่ศาลปกครองสูงสุดยกฟ้อง ๓๗ คดีนั้น ปรากฏว่ามี ๒ คดีที่ศาลปกครองสูงสุดกลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นจากเพิกถอนเป็นยกฟ้อง)
 - คดีที่ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอน ๙ คดี คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕๖
(ในบรรดาคดีที่ศาลปกครองสูงสุดเพิกถอน ๙ คดีนั้น ปรากฏว่ามี ๓ คดีที่ศาลปกครองสูงสุดกลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นจากยกฟ้องเป็นเพิกถอน)

ในชั้นศาลปกครองชั้นต้น

- คดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองชั้นต้น ๕๕ คดี
- คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้ว ๑๓๑ คดี แบ่งประเภทได้ดังนี้
 - คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นยกฟ้อง ๑๐๓ คดี คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖๒
 - คดีที่ศาลปกครองชั้นต้นเพิกถอน ๒๘ คดี คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๗

ตารางสรุปคดีในชั้นศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุด	จำนวนคดี	คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษายกฟ้อง	คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอน
คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา (ไม่รวมคดีที่มีคำพิพากษาว่าหน่วยงานพิจารณาล่าช้าหรือการอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้น)	๔๖	๓๗ (มี ๒ คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นจากเพิกถอนเป็นยกฟ้อง)	๙ (มี ๓ คดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นจากยกฟ้องเป็นเพิกถอน)
คดีที่ศาลปกครองสูงสุดอยู่ในระหว่างการพิจารณา	๒๕	-	-

ตารางสรุปคดีในชั้นศาลปกครองชั้นต้น

ศาลปกครอง ชั้นต้น	คดีที่ศาลปกครอง ชั้นต้น อยู่ในระหว่าง การพิจารณา	คดีที่ศาลปกครอง ชั้นต้น มีคำพิพากษา*	คดีที่ศาลปกครอง ชั้นต้น มีคำพิพากษา ยกฟ้อง	คดีที่ศาลปกครอง ชั้นต้น มีคำพิพากษา เพิกถอน
กลาง	๔๕	๑๑๔	๘๙	๒๕
เชียงใหม่	๔	๖	๕	๑
ขอนแก่น	-	๑	๑	-
นครราชสีมา	-	๑	-	๑
อุดร	-	๑	-	๑
อุบลราชธานี	๑	-	-	-
เพชรบุรี	-	๑	๑	-
พิษณุโลก	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	-	๒	๒	-
ภูเก็ต	-	๒	๒	-
ยะลา	๒	-	-	-
ระยอง	๑	๒	๒	-
นครสวรรค์	๒	๑	๑	-
รวม	๕๕	๑๓๑	๑๐๓	๒๘

* ไม่รวมคดีที่มีคำพิพากษาว่าหน่วยงานพิจารณาล่าช้า

รายละเอียดของคดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งหรือมติกรรมการแพทยสภา

๑. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๕๒/๒๕๕๑ คดีหมายเลขดำที่ อ.๕๙๐/๒๕๔๙^๑

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือนร้อนเสียหายจากการรักษาบาดแผลอุบัติเหตุที่นิ้วกลาง และนิ้วชี้มือขวาที่โรงพยาบาลของรัฐ โดยมีพยาบาลเป็นผู้ให้การรักษาแต่ไม่ได้อยู่ในความควบคุมของแพทย์ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม เป็นเหตุให้ต้องตัดนิ้วกลางมือขวาออก ๒ ข้อและนิ้วชี้ไม่สามารถงอได้ตามปกติ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าเป็นกรณีไม่มีมูล

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติคณะกรรมการแพทยสภาในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๘

ศาลปกครองสูงสุด มีคำพิพากษาเพิกถอนมติของคณะกรรมการแพทยสภา โดยให้เหตุผลดังนี้

“การรักษาผู้ป่วยรายของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่แพทย์ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีเพียงพยาบาลเท่านั้นที่ให้การตรวจและทำการรักษาบาดแผลให้ผู้ป่วยซึ่งพยาบาลมีสิทธิทำได้เนื่องจากเป็นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยบุคคลซึ่งกระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น หรือสภาภาษีไทย มอบหมายให้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๓๙ เห็นว่าเป็นกรณีไม่มีมูลจึงให้ยกข้อกล่าวหา จะเป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ตาม หากแต่ระเบียบดังกล่าวนอกจากจะกำหนดให้สามารถมอบหมายผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างแต่โดยที่ ข้อ ๖.๓ ต้องอยู่ในควบคุมของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ของระเบียบดังกล่าว ยังได้กำหนดว่าบุคคลซึ่งได้รับมอบหมายจะทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งหมายถึงแพทย์ที่ได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าคณะอนุกรรมการจริยธรรมฯ เพียงแต่รายงานความเห็นต่อคณะกรรมการแพทยสภาว่าการรักษาผู้ป่วยรายของผู้ฟ้องคดีเป็นกรณีที่แพทย์ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีเพียงพยาบาลเท่านั้นที่ให้การตรวจและทำการรักษาผู้ป่วย โดยที่ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการแพทยสภามีมติยืนตามความเห็นของคณะอนุกรรมการจริยธรรมฯโดยมิได้รับฟังข้อเท็จจริงอันสาระสำคัญให้ครบถ้วนก่อนมีมติ กรณีจึงถือว่ามติของคณะกรรมการแพทยสภาไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการใช้ดุลพินิจโดยปราศจากข้อเท็จจริงหรือเหตุผลอันสมควร”

๒. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๖๗-๒๖๘/๒๕๕๓ คดีหมายเลขดำที่ อ.๖๗-๖๘/๒๕๕๓

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีลงโทษพักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และ ๒ เป็นเวลา ๓ เดือนและภาคทัณฑ์ผู้ฟ้องคดีที่ ๓ โดยเหตุว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาเรื่องที่มูลนิธิ ก ร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของนายแพทย์ประจำโรงพยาบาล ข ซึ่งดูแลรักษานางสาว ค ซึ่งได้รับอุบัติเหตุและถูกนำตัวเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ข เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ และเสียชีวิตเมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ แล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลและเกี่ยวข้องรับผิดชอบในการกักศพของนางสาว ค ส่วนผู้ฟ้องคดีที่ ๒ มีส่วนเกี่ยวข้องในการกักศพและมีส่วนรวมในการรักษานางสาว ค ที่มีการผ่าตัดบอยครั้งและนานเกินจำเป็น โดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและความสิ้นเปลืองของผู้ป่วย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นผู้ทำการผ่าตัดรักษานางสาว ค ติดต่อกันเป็นเวลานานและบอยครั้งมากเกินความจำเป็น ซึ่งเป็นผลเสียต่อผู้ป่วย มีการทำ CT Scan หลายครั้ง และตัดใส่ตั้งผู้ป่วยโดยไม่มี ความจำเป็น

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาที่ ๓๕/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และให้ดำเนินการแจ้งคำพิพากษาไปยังบุคคลและหน่วยงานที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๐ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยกระบวนการวิธีพิจารณาคดีด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยให้ตีพิมพ์คำพิพากษาในแพทยสภาสารด้วย

ศาลปกครองสูงสุด พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์คำพิพากษาประเด็น ดังนี้

— **ประเด็นย่อยที่หนึ่ง** กระบวนการในการประชุมคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่ห้า และคณะกรรมการแพทยสภา มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมูลนิธิต ก ซึ่งเป็นบุคลากรวิชาชีพ ผู้ฟ้องคดีทั้งสามรวมประชุมพิจารณาด่วนนั้น เป็นการกระทำที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่

เห็นวามูลกรณีของการสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีทั้งสามเกิดจากการร้องเรียนของมูลนิธิต ก ซึ่งมีนายแพทย์ ง ดำรงตำแหน่งกรรมการมูลนิธิต ก อันถือได้ว่าเป็นกรณีโดยตรงตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อนายแพทย์ ง มิได้ออกความเห็นและมีได้รวมลงคะแนนเสียงในการประชุมพิจารณาโทษผู้ฟ้องคดีทั้งสาม แต่ก็ต้องห้ามมิให้ทำการพิจารณาทางปกครอง และในกรณีเช่นนี้กรณีมีสิทธิคัดค้านเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาทางปกครองที่เป็นกรณีอีกฝ่ายหนึ่งได้หรือแม้ว่าจะไม่มีการคัดค้าน เจ้าหน้าที่ที่จะต้องหยุดการพิจารณาไว้ก่อน และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาเป็นคณะกรรมการ ประธานกรรมการจะต้องดำเนินการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุคัดค้านนั้น ทั้งนี้ตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่ตามข้อเท็จจริงนั้นไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่ห้าและผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าวแต่อย่างใด และเมื่อนายแพทย์ ง จะเป็นเพียงกรรมการมูลนิธิต ก มิได้อำนาจในการตัดสินใจเด็ดขาดเพียงผู้เดียว แต่เมื่อนายแพทย์ ง เป็นถึงกรรมการของมูลนิธิต ก ก็ย่อมอาจทำให้ที่ประชุมคณะกรรมการเกิดความเกรงใจหรืออาจชักจูงให้กรรมการคนอื่นเห็นชอบด้วยได้ อีกทั้งนายแพทย์ ง ได้แสดงความเห็นต่อสาธารณชนในลักษณะพาดพิงและเป็นปรปักษ์ต่อผู้ฟ้องคดีทั้งสามก่อนที่จะมีการพิจารณาโดยที่ประชุมของผู้ถูกฟ้องคดี ดังนั้น การดำเนินการพิจารณาทางปกครองของคณะกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่ห้า และคณะกรรมการแพทยสภา ที่มีนายแพทย์ ง ถือได้ว่ามีเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง การออกคำสั่งทางปกครองโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งสภาพร้ายแรงดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมายและถูกเพิกถอนได้

— **ประเด็นย่อยที่สอง** ผู้ฟ้องคดีทั้งสามได้กระทำการกักตุนเพื่อตอรองการรักษาพยาบาล อันเป็นการฝ่าฝืนต่อข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๖ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๓ หรือไม่

เห็นได้ว่าเมื่อโรงพยาบาล ข ทราบว่านางสาว ค เป็นผู้ประกันตนตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.๒๕๓๓ กับโรงพยาบาล ฉ โดยมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคมทางโรงพยาบาล ข ก็มีได้ละเลยที่จะได้ติดต่อกับโรงพยาบาล ฉ ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นวันเกิดอุบัติเหตุให้ทราบเรื่อง อีกทั้ง ในวันดังกล่าวนางสาว ข ซึ่งเป็นพี่สาวของผู้เสียชีวิตได้ลงนามรับรองการชำระค่ารักษาพยาบาลให้ไว้แก่โรงพยาบาล ข ด้วย ซึ่งตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏโรงพยาบาล ข สามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลส่วนมากในส่วนที่นอกเหนือจากความรับผิดชอบของญาติของผู้เสียชีวิตจากโรงพยาบาล ข ซึ่งเป็นโรงพยาบาลตามพระราชบัญญัติประกันสังคมได้อยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่มีเหตุผลที่โรงพยาบาล ข จะต้องกักศพของนางสาว ค ไว้เพื่อตอรองให้ญาติของผู้เสียชีวิตชำระค่ารักษาพยาบาลก่อนแต่อย่างใด

— **ประเด็นย่อยที่สาม** การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ฟ้องคดีที่ ๓ รักษาพยาบาลนางสาว ข ผู้ป่วยในคดีนี้เหมาะสมตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพเวชกรรมหรือไม่เพียงใด

มติของคณะกรรมการแพทยสภาที่ปรากฏตามรายงานการประชุมไม่มีเหตุผลทางวิชาการประกอบการใช้ดุลพินิจว่าผัดตบยครั้งและนานเกินจำเป็นอย่างไร การทำ CT scan หลายครั้งที่ถูกต้องควรทำก็ครั้ง ครั้งใดที่ไม่จำเป็น การผัดตบกระดูกสามารถทำให้ง่ายและรวดเร็วโดยวิธีใด และแม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่าความเห็นของราชวิทยาลัยศัลยแพทย์แห่งประเทศไทยและราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทยเป็นความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ส่วนคณะกรรมการแพทยสภามีผู้เชี่ยวชาญที่มีความหลากหลายซึ่งจะมองเหตุการณ์ต่างๆ รอบด้าน มิได้มองเฉพาะด้านใดด้านเดียวนั้นก็ตาม แต่การวินิจฉัยเกี่ยวกับมาตรฐานการรักษาจำเป็นต้องรับฟังความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นประการสำคัญ และด้วยเหตุผลดังกล่าวการที่ผู้ถูกฟ้องคดียกข้อคิดเห็นของนายแพทย์ ช ซึ่งเป็นผู้แทนกลุ่มประสาทศัลยแพทย์ที่ให้ความเห็นต่อกรณีการผัดตบกระดูกควรจะหาเท่าที่จำเป็นและรวดเร็วกว่านี้ขึ้นมาประกอบคำให้การนั้น เห็นว่า ข้อคิดเห็นดังกล่าวมีน้ำหนักน้อยกว่าข้อคิดเห็นของราชวิทยาลัยแพทยออร์โธปิดิกส์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นองค์การผู้เชี่ยวชาญทางออร์โธปิดิกส์โดยตรง นอกจากนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะสนับสนุนหรือหักล้างความเห็นของราชวิทยาลัยแพทยทั้งสองแห่ง ก็จำเป็นที่จะต้องชี้แจงเหตุผลและรายละเอียดที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเหตุผลในทางวิชาการหรือเหตุผลอื่นใดก็ตามและเหตุผลดังกล่าวก็ต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งในรายงานการประชุมและในคำสั่งลงโทษด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๕/๒๕๕๘ คดีหมายเลขดำที่ อ.๓๒๐/๒๕๕๓^๓

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีเป็นสามีของนาง ก ซึ่งได้ตั้งครรภ์บุตรของผู้ฟ้องคดี ได้มาทำการคลอดบุตร โดยมีผู้ร้องสอดเป็นแพทย์ผู้ทำคลอด ขณะการคลอดเกิดการเปลี่ยนวิธีการคลอดจากคลอดทางธรรมชาติมาเป็นการผ่าตัดคลอดได้ทารกเพศชาย แต่ปรากฏว่าทารกไม่หายใจ ตัวเขียวคล้ำ เนื่องจากอยู่ในภาวะขาดออกซิเจนอย่างรุนแรงเป็นเวลานาน และทารกได้เสียชีวิตในที่สุด

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งแพทยสภา ที่ ๕๕/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ยุติว่า ภาวะการขาดออกซิเจนของทารกในครรภ์ เนื่องจากสายสะดือ ย้อยลงมาบริเวณร่องแก้มดังที่ปรากฏในกรณีบุตรของผู้ฟ้องคดีนั้นเป็นภาวะที่สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการผ่าตัดทำคลอดและหากการผ่าตัดทำคลอดได้กระทำให้ทันท่วงทีก็สามารถช่วยชีวิตทารกไว้ได้ จึงทำให้คดีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า การที่ผู้ร้องสอดตัดสินใจผ่าตัดทำคลอดในเวลาดังกล่าวล่าช้าหรือไม่ เห็นว่า กรณีดังกล่าวจึงเป็นข้อบ่งชี้ว่า ก อาจอยู่ในภาวะที่ไม่ปกติและแตกต่างจากการคลอดบุตรของบุคคลทั่วไปและด้วยในฐานะที่ผู้ร้องสอดเป็นแพทย์ผู้ทำคลอด ผู้ร้องสอดย่อมต้องมีหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือและดูแลการคลอดอย่างใกล้ชิดเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดทำคลอดในกรณีเร่งด่วนและฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้ทันที แต่ปรากฏว่าระหว่างทำคลอดในเวลา ๑๒.๑๐ นาฬิกา ผู้ร้องสอดได้ออกจากห้องคลอดไปรับประทานอาหารกลางวัน และในเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ประจำห้องคลอดวัดอัตราการเต้นของหัวใจทารกในครรภ์ได้ ๑๘๔ ครั้งต่อนาที ซึ่งเป็นอัตราการเต้นของหัวใจที่เพิ่มสูงขึ้นผิดปกติ เจ้าหน้าที่ประจำห้องคลอดจึงได้โทรศัพท์ติดตามผู้ร้องสอดให้มายังห้องคลอดและผู้ร้องสอดกลับมายังห้องคลอดในเวลา ๑๓.๒๒ นาฬิกาโดยผู้ร้องสอดได้ทำการผ่าตัดทำคลอดในเวลา ๑๔.๐๒ นาฬิกา อันเป็นเวลาที่ไม่ทันต่อเหตุการณ์ ทำให้ทารกเกิดภาวะขาดออกซิเจนอย่างรุนแรงจนถึงแก่ความตายในที่สุด จึงเห็นว่าการที่ผู้ร้องสอดตัดสินใจผ่าตัดทำคลอดในเวลา ๑๓.๒๒ นาฬิกา เป็นการตัดสินใจที่ล่าช้าเกินสมควร

คดีจึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาต่อไปว่าการที่ผู้ร้องสอดตัดสินใจผ่าตัดทำคลอดล่าช้าเกินสมควรดังกล่าว เป็นความผิดตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๖ หรือไม่

กรณีจึงเห็นได้ว่าการที่ผู้ร้องสอดทำคลอดโดยไม่ได้คำนึงถึงภาวะผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นและได้ออกจากห้องคลอดเพื่อรับประทานอาหารกลางวันโดยใช้เวลาในการรับประทานอาหารกลางวันนานถึง ๑ ชั่วโมง ๑๒ นาทีอันเป็นสาเหตุให้ผู้ร้องสอดตัดสินใจผ่าตัดทำคลอดล่าช้าเกินสมควร เป็นการปฏิบัติหน้าที่แพทย์ที่เข้าลักษณะมิได้รักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุด และได้คำนึงถึงความปลอดภัยและความสิ้นเปลืองของผู้ป่วยตามหมวด ๓ ข้อ ๑ และข้อ ๖ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๖ การที่แพทยสภา มีคำสั่งยกข้อกล่าวโทษผู้ร้องสอดเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๔. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๗๓๓/๒๕๕๙ คดีหมายเลขดำที่ อ.๔๒๔/๒๕๕๕

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีเป็นน้องร่วมบิดามารดาและเป็นผู้จัดการมรดกของนาย ก ที่ได้รับการรักษาตัวด้วยเรื่องอาการแน่นหน้าอกซึ่งเป็นอาการของโรคหัวใจ แต่นายแพทย์ ข ไม่ได้มาวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วยด้วยตนเองเป็นเหตุให้นาย ก ทรมานถึงอย่างรวดเร็วจนเสียชีวิต โดยแพทย์สภาทำการสอบสวนและลงโทษเพียงภาคทัณฑ์ ส่วนแพทย์หญิง ค ในฐานะผู้ประกอบการโรงพยาบาลต้องรับผิดชอบเรื่องป้ายโฆษณาของโรงพยาบาล ง อันเป็นเท็จ กรณีเก็บค่ายาแพงเกินค่ายาปกติ มีรายการยามากกว่าที่ใช้ และมีการเก็บค่ายาหลังผู้ป่วยถึงแก่ความตาย แต่คณะอนุกรรมการสอบสวน และคณะกรรมการแพทย์สภาไม่พิจารณาสอบสวน

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาเพิกถอนมติผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และคำสั่งแพทย์สภา ที่ ๑๕/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และให้แพทย์สาดำเนินการพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดความผิดของนายแพทย์ ข ซึ่งกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงให้ถูกต้องเหมาะสมกับการกระทำต่อไป และให้พิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในส่วนที่ร้องเรียนแพทย์หญิง ค ผู้รับใบอนุญาตประกอบการโรงพยาบาล ง ให้ครบถ้วนทุกประเด็น

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

กรณีนายแพทย์ ข แพทย์เจ้าของไข้มาดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองล่าช้าไป ๑๒ ชั่วโมง แต่มีแพทย์อื่นดูแลรักษาภายใต้การรับคำปรึกษาตลอด ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นไม่ว่าจะดูแลรักษาโรคทันทีโดยแพทย์เฉพาะทางหรือในโรงพยาบาลที่มีเครื่องมือเพียงพอก็ไม่ได้ทำให้การพยากรณ์โรคดีกว่านี้ จะเห็นได้ว่า ความเห็นของพยานแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาโรคหัวใจทั้ง ๓ ท่านคือ ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทย หน่วยโรคหัวใจของโรงพยาบาล ร และโรงพยาบาล พ สรุปความเห็นได้ว่า การรักษาอาการผู้ป่วยรายนี้ได้ต่ำกว่ามาตรฐานทั้งด้านการวินิจฉัยและการรักษา ลำพังแต่การที่นายแพทย์ ข ซึ่งเป็นแพทย์เจ้าของไข้ไม่ได้มาดูแลผู้ป่วยด้วยตนเอง ไม่สามารถตอบคำถามได้ว่า การมาดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองหรือไม่นั้นจะเปลี่ยนแปลงการพยากรณ์โรคดีกว่านี้หรือไม่ ประกอบกับไม่ปรากฏพยานหลักฐานรายละเอียดที่ชัดว่า แพทย์เวรอายุรกรรมได้คุยโทรศัพท์กับนายแพทย์ ข อย่างไรจึงทำให้นายแพทย์ ข ไม่มาดูแลผู้ป่วยด้วยตนเอง อีกทั้งไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าผู้ป่วยเสียชีวิตเพราะสาเหตุที่นายแพทย์ ข ไม่มาดูแลในช่วงกลางคืนตั้งแต่เวลา ๒๐ นาฬิกา จนถึงเวลา ๗.๒๐ นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น และไม่ปรากฏความเห็นของพยานผู้เชี่ยวชาญที่ยืนยันได้ชัดเจนว่า หากนายแพทย์ ข ดูแลผู้ป่วยด้วยตนเองในช่วงเวลาดังกล่าวแล้วผู้ป่วยจะไม่เสียชีวิต ซึ่งนายแพทย์ ข ได้มีหนังสือชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการสอบสวน ชุดที่สอง เมื่อได้รับการปรึกษาทางโทรศัพท์ครั้งแรกในคืนวันที่ผู้ป่วย

รายนี้เข้ารับรักษาตัวในโรงพยาบาล ก็ได้ให้การรักษามาตรฐานการรักษาสำหรับภาวะหัวใจขาดเลือด และได้ให้คำปรึกษาอีกครั้งในตอนเช้า แต่เมื่อได้รับหน้าที่มาเป็นแพทย์ในโรงพยาบาลแห่งนี้ที่มีการโฆษณาว่าเป็นศูนย์โรคหัวใจ ๒๔ ชั่วโมง อย่างน้อยนายแพทย์ ข ต้องลงมือทำการตรวจรักษาสั่งยา และติดตามอาการของคนไข้ด้วยตนเอง นายแพทย์ ข เมื่อได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลแล้วว่ามีผู้ป่วยโรคหัวใจซึ่งอยู่ในภาวะวิกฤตเข้ารับการรักษาด้วยอยู่จึงควรที่จะต้องเข้ามาทำการตรวจรักษาผู้ป่วยรายนี้ด้วยตนเอง จึงฟังได้ว่า นายแพทย์ ข ซึ่งเป็นแพทย์ผู้รับผิดชอบให้การรักษานาย ก ได้ทอติงผู้ป่วยซึ่งอยู่ในสภาวะที่ฟังได้รับการดูแลจากแพทย์อันเป็นการไม่รักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุด การที่ถูกฟ้องคดี มีมติในการประชุมว่า นายแพทย์ ข กระทำความผิดไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ให้ลงโทษว่ากล่าวตักเตือนนายแพทย์ ข จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

กรณีแพทย์หญิง ค ในฐานะผู้ดำเนินสถานพยาบาล เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๔๓ ร้องเรียนแพทย์หญิง ค ในฐานะผู้ประกอบการโรงพยาบาล ง กรณีการโฆษณาสถานพยาบาลโรงพยาบาล ง ว่ามีแพทย์โรคหัวใจดูแลตลอด ๒๔ ชั่วโมง กรณีเก็บค่ายาแพงเกินค่ายาปกติ มีรายการยามากกว่าที่ใช้จริงและมีการเก็บค่ายาหลังผู้ป่วยถึงแก่ความตาย และร้องเรียนนายแพทย์ ข แพทย์ประจำโรงพยาบาล กรณีทอติงผู้ป่วยซึ่งมีอาการวิกฤตโดยให้การรักษาทางโทรศัพท์จนผู้ป่วยเสียชีวิต ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีเฉพาะในส่วนของนายแพทย์ ข โดยมีได้พิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในส่วนแพทย์หญิง ค ในฐานะผู้ประกอบการโรงพยาบาล ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมิได้ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองได้มีการพิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในส่วนแพทย์หญิง ค ในฐานะผู้ประกอบการโรงพยาบาล แล้วหรือไม่ จึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองยอมรับข้อเท็จจริงตามข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีว่ายังมีได้พิจารณาข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในส่วนแพทย์หญิง ค ดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้พิจารณาข้อกล่าวโทษของผู้ฟ้องคดีให้ครบถ้วน จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๕. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๔๘/๒๕๖๒ คดีหมายเลขดำที่ อ.๒๐๕/๒๕๕๘^๕

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีได้นำนาย ก ซึ่งเป็นบิดาของผู้ฟ้องคดีที่เจ็บป่วยด้วยอาการอ่อนแรง ท้องเสีย และไม่พูดไปทำการรักษา ซึ่งนายแพทย์ ข ได้ทำการรักษาโดยวินิจฉัยโรคผิดพลาด หลงประเด็นไปรักษาอาการท้องเสีย ทำให้ผู้ป่วยเป็นอัมพาตซีกขวา ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีมีมติว่า คดีไม่มีมูล

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า เมื่อพยานหลักฐานในสำนวนคดีไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มีโอกาสตรวจดูต้นฉบับตัวจริงของเอกสารเวชระเบียน VN ๘๔๙/๑ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนเกี่ยวกับกรณีที่อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมเอกสารเวชระเบียนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ถูกร้องเรียน และกรณีไม่เข้าข้อยกเว้นที่จะไม่ได้รับการแจ้งสิทธิและหน้าที่ของคู่กรณีตามข้อ ๑๔ วรรคสอง ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ.๒๕๔๘ จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินกระบวนการพิจารณาไม่เป็นไปตามข้อ ๑๔ วรรคหนึ่งและข้อ ๑๕ ของข้อบังคับฉบับเดียวกัน อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีที่ว่า การดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงไม่ชอบด้วยและพยานหลักฐานของผู้ถูกฟ้องคดีโดยคณะกรรมการแพทยสภาไม่ถูกต้องกฎหมายเนื่องจากรับฟังข้อมูลของผู้ถูกร้องเรียนเพียงฝ่ายเดียว จึงรับฟังได้ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า การดำเนินกระบวนการพิจารณาในการแสวงหาข้อเท็จจริงไม่เปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ตรวจดูต้นฉบับตัวจริงของเอกสารเวชระเบียน VN ๘๔๙/๑ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่อาจโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานเกี่ยวกับข้อสงสัยในเรื่องวันที่ทำเอกสารเวชระเบียนและการแก้ไขเพิ่มเติมเวชระเบียนดังกล่าวเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย มติของคณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่มีมติว่า คดีไม่มีมูลและยกข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีแจ้งตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้อง คดีหมายเลขดำที่ ๑๖๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๖ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๖. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๐๕๘/๒๕๖๔ คดีหมายเลขดำที่ อ.๑๘/๒๕๖๐^๖

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีได้พากรรยาของผู้ฟ้องคดีไปรักษาโรงพยาบาลแห่งแรก แต่การรักษาของแพทย์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานทำให้ภรรยาของผู้ฟ้องคดีมีอาการทรุดหนัก ผู้ฟ้องคดีจึงย้ายภรรยาไปยังโรงพยาบาลรัฐบาลและเสียชีวิตในเวลาต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาแล้วมีมติคดีไม่มีมูล และยกข้อกล่าวโทษ

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาเพิกถอนมติคณะกรรมการแพทยสภา เฉพาะในส่วน of นายแพทย์ พ และนายแพทย์ ท ไม่มีมูลและยกข้อกล่าวโทษ

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

กรณี นายแพทย์ พ เห็นว่าในวันที่นางสาว ก มาโรงพยาบาลได้แจ้งอาการที่เจ็บป่วยว่ามีอาการปวดศีรษะรุนแรงมากที่สุดและเกิดขึ้นทันทีทันใด คลื่นไส้ อาเจียน และถ่ายเหลว แต่ยังมีสติดี โดยสามารถบอกอาการและให้ประวัติเกี่ยวกับโรคประจำตัวโรคหลอดเลือดสมองตีบและความดันโลหิตสูงกับนายแพทย์ พ แล้วการที่นายแพทย์ พ วินิจฉัยโรคในเบื้องต้นโดยประเมินจากอาการของผู้ป่วยและวินิจฉัยเบื้องต้นว่าปวดศีรษะ ภาวะอาหารและลำไส้อักเสบเฉียบพลัน หัวใจเต้นช้า

ให้การรักษาเบื้องต้นด้วยการฉีดยาแก้ปวด และยาฆ่าเชื้อ และรับตัวไว้ดูอาการที่โรงพยาบาลโดยมิได้ให้ความสำคัญกับการแจ้งอาการของผู้ป่วยและข้อมูลประวัติการรักษาอย่างละเอียด ซึ่งหากได้ปฏิบัติดังกล่าวแล้วก็จะสันนิษฐานได้ว่าอาการปวดศีรษะอย่างรุนแรงน่าจะมีสาเหตุมาจากระบบประสาทโรคหลอดเลือดสมองตีบและความดันโลหิต แต่นายแพทย์ พ มุ่งเน้นการรักษาเกี่ยวกับลำไส้อักเสบของนางสาว ก ส่วนระบบประสาทตรวจเพียงเบื้องต้นเท่านั้น อีกทั้งการที่นายแพทย์ พ ให้อาบน้ำร้อนอบไอน้ำ แก่นางสาว ก นั้น ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์แห่งประเทศไทยมีความเห็นว่าอาจมีผลทำให้อาการปวดศีรษะไม่ปรากฏผลเด่นชัด ซึ่งอาจเป็นเหตุให้การสืบค้นอาการทางระบบประสาทของแพทย์ ที่ทำการตรวจรักษานางสาว ก ถัดจากนายแพทย์ พ ไม่สามารถวินิจฉัยอาการผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง จึงเห็นว่า พฤติการณ์หรือการกระทำของนายแพทย์ พ มีมูลว่าไม่ได้ประกอบวิชาชีพภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ

กรณีนายแพทย์ ท จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นได้ว่าการวินิจฉัยของนายแพทย์ ท มิได้มุ่งเน้นอาการปวดศีรษะของนางสาว ก ตามที่ได้ทราบประวัติผู้ป่วยและการแจ้งอาการของนางสาว ก ก่อนที่จะทำการตรวจรักษาจากบุตร ได้แจ้งให้นายแพทย์ ท ทราบว่านางสาว ก เคยเส้นเลือดสมองตีบ เคยรักษาที่โรงพยาบาลรัฐบาลโรงเรียนแพทย์และเคยรักษาอาการเวียนศีรษะที่โรงพยาบาล ข และสาเหตุสำคัญที่นางสาว ก มาโรงพยาบาล ค เพราะมีอาการปวดศีรษะแต่นายแพทย์ ท กลับสั่งให้ทำการตรวจหัวใจและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่านางสาว ก มีผลการตรวจเป็นปกติเกี่ยวกับหัวใจต่อมาเมื่อนายแพทย์ อ ซึ่งเป็นแพทย์ที่รักษานางสาว ก ต่อจากนายแพทย์ ท ได้สั่งให้ทำการตรวจสมองด้วยเครื่อง CT Scan ซึ่งผลการตรวจ หากนายแพทย์ ท ได้นำประวัติอาการเจ็บป่วยของนางสาว ก มาพิจารณาประกอบการรักษาก็สมควรจะสันนิษฐานอาการของผู้ป่วยได้ว่านางสาว ก ไม่ได้มีการผิดปกติเกี่ยวกับหัวใจ หากแต่มีอาการผิดปกติเกี่ยวกับสมอง พฤติการณ์หรือการกระทำของนายแพทย์ ท จึงมีมูลว่าไม่ได้ประกอบวิชาชีพภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถ และข้อจำกัดตามภาวะ วิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่ การที่คณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พิจารณาเรื่องร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นว่า พฤติการณ์หรือการกระทำของนายแพทย์ ท ได้ทำการรักษาผู้ป่วยเป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ๆ ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะ วิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่ และไม่ได้ประพฤติดัดข้อ ๑๕ ของข้อบังคับฉบับเดียวกัน คดีไม่มีมูล จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาคำร้องเรียนในส่วนของนายแพทย์ พ และนายแพทย์ ท โดยอาศัยข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเช่นเดียวกันกับคณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมแล้วเห็นว่าคดีไม่มีมูล จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๔ มีมติว่าคดีไม่มีมูลและให้ยกข้อกล่าวโทษในส่วนของนายแพทย์ พ และนายแพทย์ ท จึงเป็นมติที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๗. คดีหมายเลขแดงที่ อร.๕๗/๒๕๖๕ คดีหมายเลขดำที่ อร.๓๓๒/๒๕๖๐^๗

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีเป็นมารดาของนาย ช ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่เสียชีวิตจากการเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ก ด้วยอาการแน่นหน้าอก คลื่นไส้ อาเจียนโดยนายแพทย์ ช วินิจฉัยว่าเป็นโรคกระเพาะอาหารอักเสบ และให้การรักษาด้วยการฉีดยา หลังจากฉีดยาได้ให้สอบถามอาการและตรวจร่างกายอีกครั้ง ผู้ป่วยบอกอาการดีขึ้น จึงอนุญาตให้กลับบ้านได้และให้ไปรับยา ขณะรอรับยาเวลา ๒๐.๕๑ นาฬิกา ผู้ป่วยหมดสติ นายแพทย์ ช จึงตัดสินใจใส่ท่อหายใจ ปั่นหัวใจและเสียชีวิตในที่สุด ทางผู้ถูกร้องเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีมูล ยกข้อกล่าวหา

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

การที่คณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม ชุดที่สอง มีความเห็น ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เสนอต่อผู้ถูกฟ้องคดีในส่วนที่ระบุว่า หลังฉีดยาได้ให้ผู้ป่วยนอนสังเกตอาการเป็นเวลาครึ่งชั่วโมงและมีรถอัมبولัสนำส่งโรงพยาบาลได้เฝ้าผู้ป่วยด้วย จึงเชื่อได้ว่าผู้ถูกร้องเรียนที่ ๑ ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้เพียงพอแล้ว ถือได้ว่าผู้ถูกร้องเรียนให้การดูแลรักษาผู้ป่วยรายนี้ได้เหมาะสมและเป็นไปตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรมในระดับที่ดีที่สุดในสถานการณ์นั้น ภายใต้ความสามารถและข้อจำกัดตามภาวะวิสัย และพฤติการณ์ที่มีอยู่แล้วจึงมีมติว่าคดีไม่มีมูล จึงเป็นการมีมติจากการพิจารณาโดยรับฟังข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ช ซึ่งขัดแย้งกับพยานเอกสารสำคัญหลายรายการดังที่กล่าวมาแล้วจึงยังมีมูลอันควรสงสัยและไม่เป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ผู้ร้องเรียน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ พิจารณาแล้วเห็นพ้องกับคณะอนุกรรมการจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมชุดที่สอง จึงมีมติคดีไม่มีมูล ยกข้อกล่าวหา ตามคำสั่งแพทยสภา คดีหมายเลขดำที่ ๑๒/๑๕๕๔ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย สมควรที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะต้องดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการสอบสวนเพื่อพิสูจน์ความผิดของผู้ถูกร้องเรียนต่อไป

๘. คดีหมายเลขแดงที่ อร.๓๔/๒๕๖๖ คดีหมายเลขดำที่ อร.๒๑๘/๒๕๖๒^๘

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีได้ทำการเขียนบทความลงในวารสารทางการแพทย์ที่นายแพทย์ จ เป็นบรรณาธิการ ซึ่งต่อมานายแพทย์ จ ได้มีหนังสือกล่าวหาผู้ฟ้องคดีว่า บทความเข้าข่ายการเสนอต้นฉบับซ้ำและการตีพิมพ์บทความซ้ำ หรือการคัดลอกผลงานตนเอง โดยนายแพทย์ จ ทำการรายงานผู้บังคับบัญชาและแจ้งบรรณาธิการวารสารฉบับอื่น และประกาศแจ้งการตีพิมพ์บทความซ้ำลงบน

หน้าปกของวารสาร เป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นบุคคลไม่น่าเชื่อถือ ไม่ซื่อสัตย์ สุจริต ผิดจริยธรรม อันมีลักษณะเป็นการประจานผู้ฟ้องคดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีได้พิจารณาแล้ว มีมติไม่มีมูล

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

ผู้ถูกฟ้องคดีและคณะกรรมการจริยธรรมฯ ได้พิจารณาและให้เหตุผลเพียงว่านายแพทย์ จ ในฐานะบรรณาธิการวารสาร มีอำนาจหน้าที่ที่จะตัดสินได้ว่าบทความใดเข้าข่ายหรือไม่เหมาะสมที่จะลงตีพิมพ์ในวารสารหรือไม่ อย่างไร เท่านั้น หาได้พิจารณาว่าการใช้อำนาจหรือการใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยของนายแพทย์ จ เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและสอดคล้องกับหลักวิชาการหรือไม่ โดยไม่ได้พิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบทความดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีว่าเข้าข่ายเป็นการเสนอต้นฉบับซ้ำ หรือตีพิมพ์ซ้ำ หรือเป็นการคัดลอกผลงานจากบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ก่อนหน้านี้ในวารสาร A อันจะถือได้ว่าเป็นการคัดลอกผลงานตนเองหรือไม่ อย่างไร หากเป็นการคัดลอกผลงานตนเองจริง เนื้อหาในบทความส่วนใดที่ถือได้ว่าเป็นการคัดลอกผลงานตนเอง โดยมีเหตุผลทางวิชาการด้านนิติเวชศาสตร์ ประกอบหลักเกณฑ์ตามคำแนะนำของ Committee of Publication Ethics (COPE) สนับสนุน และมีสัดส่วนที่ซ้ำซ้อนกันร้อยละเท่าใด ทั้งยังไม่ได้วินิจฉัยต่อไปว่าการกระทำของนายแพทย์ จ เป็นความผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมตามที่ผู้ฟ้องคดีร้องเรียนกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีและคณะกรรมการจริยธรรมฯ ยังไม่ได้พิจารณาการกระทำของนายแพทย์ จ ตามข้อกล่าวหาลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ของผู้ฟ้องคดีครบถ้วนในทุกการกระทำและทุกฐานความผิด โดยในข้อกล่าวหาว่านายแพทย์ จ ถอนบทความและไม่ตีพิมพ์บทความของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวนั้นผู้ถูกฟ้องคดีและคณะกรรมการจริยธรรมฯ ยังไม่ได้พิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวของนายแพทย์ จ เป็นความผิดในเรื่องของการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมประพฤติก่อหรือกระทำการใดอันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ การประกอบวิชาชีพด้วยเจตนาตีฟิงยกย่องให้เกียรติและเคารพในศักดิ์ศรีของผู้ร่วมงาน ต้องไม่ทับถมให้ร้ายหรือกลั่นแกล้งผู้ร่วมงาน หรือฟิงส่งเสริมและสนับสนุนการประกอบวิชาชีพของผู้ร่วมงาน ตามข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๓๓ ข้อ ๓๔ และข้อ ๓๕ ของข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙ หรือไม่ รวมทั้งยังไม่ได้แสวงหาข้อเท็จจริงและรับฟังพยานหลักฐานและพิจารณาวินิจฉัยถึงพฤติกรรมการกระทำของนายแพทย์ จ เกี่ยวกับการส่งจดหมายแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาจัดทำบทความร่วมกับผู้ฟ้องคดีวารสารฉบับอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการตีพิมพ์บทความซ้ำในวารสาร เพื่อให้ทราบถึงเรื่องที่และบรรณาธิการว่าผู้ฟ้องคดีมีพฤติกรรมการตีพิมพ์บทความซ้ำ ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายต่อหน้าที่การงานต่อชื่อเสียง ต่อทรัพย์สินทางปัญญา ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง เป็นการกระทำผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของการเป็นบรรณาธิการที่ดี อันเป็นการวินิจฉัยเรื่องกล่าวหาที่ยังไม่ครบถ้วนตามข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๙. คดีหมายเลขแดงที่ อร.๒๒๙/๒๕๖๖ คดีหมายเลขดำที่ อร.๒๑๙/๒๕๖๒^๙

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

กรณี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่นายแพทย์ จ ในฐานะบรรณาธิการวารสาร ได้มีการกระทำตีพิมพ์ข้อความในวารสาร จึงเป็นการจงใจให้ร้ายผู้ฟ้องคดีเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ทั้งยังจงใจทำให้ผู้ฟ้องคดีเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง และจงใจทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหายจากกรณีที่บรรณาธิการวารสารฉบับอื่นอาจได้อ่านพบแล้วไม่รับพิจารณาบทความทางวิชาการของผู้ฟ้องคดี ทั้งที่เป็นบทความเป็นเวลานาน จนผู้ฟ้องคดีได้ถอนออกจากการตีพิมพ์ของวารสาร ศ แล้ว และบทความทางวิชาการอื่น ๆ ของผู้ฟ้องคดีที่อยู่ระหว่างหรือจะส่งไปตีพิมพ์ยังวารสารอื่น ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย นอกจากนั้นยัง ปรากฏว่าบทความดังกล่าวได้เผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ของวารสารนานสักระยะเวลาหนึ่ง ทั้งยังเลื่อนลำดับขึ้นมาเป็นลำดับที่สองในหน้าแรกของการค้นหา ย่อมแสดงว่า ได้มีการดำเนินการให้บทความขึ้นลำดับมาเรื่อย ๆ จนเป็นลำดับต้นของการค้นหา เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา แสดงถึงความจงใจทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ ร้องเรียนการกระทำของนายแพทย์ จ ต่อผู้ถูกฟ้อง กรณีที่เข้าข่ายเป็นการกระทำผิดข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ต่อมาทางผู้ถูกฟ้องคดีมีมติคดีไม่มีมูล

ศาลปกครองชั้นต้น มีคำพิพากษาเพิกถอนมติของคณะกรรมการแพทยสภา โดยให้เหตุผลสรุปได้ดังนี้

ข้อเท็จจริงกลับปรากฏเพียงว่า คณะอนุกรรมการฯ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณาเฉพาะข้อเท็จจริงในกรณีเดิมตามลำดับเรื่องรับ ๔๙/๒๕๕๔ คดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๙ ที่นายแพทย์ จ ได้แจ้งถอดถอนบทความของผู้ฟ้องคดีในวารสารฉบับปีที่ ๖๒ เล่มที่ ๑ มกราคม – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และการกระทำของนายแพทย์ จ ที่ไม่ยอมให้ตีพิมพ์บทความ เรื่อง "S" อันเป็นการพิจารณาข้อกล่าวหาตามหนังสือซึ่งการกระทำตามร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีฉบับลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เท่านั้น หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนและขาดตอนจากการที่นายแพทย์ จ ได้กระทำตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้ อันเป็นการกระทำต่างเหตุต่างวาระกัน

นอกจากนี้ คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่เป็นเพียงการอ้างข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนเดิม โดยไม่มีรายละเอียดอื่นที่กล่าวถึงการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาตามหนังสือร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีฉบับลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๖ และยังไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่ามีการแสวงหาข้อเท็จจริง และรับฟังพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับประเด็นตามข้อร้องเรียน ทั้งข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจไม่ได้อ้างอิงให้สอดคล้องกับข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดี แต่กลับไปวินิจฉัยชี้ขาดในส่วนอื่นที่นอกเหนือจากเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น จึงถือได้ว่าการสอบสวนและใช้ดุลพินิจจัดทำความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ รวมทั้งการพิจารณาที่มีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นไปโดยไม่ชอบ ดังนั้น ศาลจึงไม่อาจพิจารณาและวินิจฉัยถึงการกระทำของนายแพทย์ จ ว่าจะเข้าลักษณะเป็นการประพฤติดิจจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีได้ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีมติไม่มีมูลและให้ยกข้อกล่าวหานายแพทย์ จ จึงเป็นการพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่า

เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้อุทธรณ์โต้แย้งคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คดีจึงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องที่ยกข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยประเด็นที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ นั้นเป็นกรณีผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาชี้ขาดตามรูปคดีต่อไปและกำชับไม่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำการอันไม่ชอบ ซึ่งเป็นการทำให้ไม่ได้รับความเป็นธรรม ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาว่า ศาลปกครองไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวนพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องราวเรียนของผู้ฟ้องคดีใหม่ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ และข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๙

จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่เพิกถอนคำสั่งของแพทยสภาหรือมติของคณะกรรมการแพทยสภา ไม่ชอบด้วยกฎหมายสามารถจัดกลุ่มเหตุผลแห่งการเพิกถอนได้ ดังนี้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด	ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา	ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน
๑. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๕๒/๒๕๕๑		ไม่ได้ทำการแสวงหาข้อเท็จจริงตามอำนาจหน้าที่ให้ปรากฏว่าขณะที่พยาบาลรักษาบาดแผลให้แก่ผู้ฟ้องคดี มีแพทย์ควบคุมให้คำปรึกษาอยู่หรือไม่ จึงเป็นการที่ไม่ได้รับฟังข้อเท็จจริงอันสาระสำคัญให้ครบถ้วนก่อนมีมติ
๒. คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๖๗-๙/๒๕๕๓	๑. มีนายแพทย์ ง ถือได้ว่ามีเหตุซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันทำให้การพิจารณาไม่เปนกลางออกคำสั่งทางปกครอง ๒. การที่ผู้ถูกฟ้องคดีจะหักล้างความเห็นของราชวิทยาลัยแพทยทั้งสองแห่งก็จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีเหตุผลและรายละเอียดที่ชัดเจนไม่ว่าจะเป็นเหตุผลในทางวิชาการหรือเหตุผลอื่นใดก็ตามและเหตุผลดังกล่าวก็ต้องปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งในรายงานการประชุมและในคำสั่งลงโทษด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙	ตามข้อเท็จจริงโรงพยาบาล ข สามารถใช้สิทธิเรียกร้องการรักษาพยาบาลในส่วนที่นอกเหนือจากความรับผิดชอบของญาติของผู้เสียชีวิตจากโรงพยาบาล ฉ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลตาม พรบ.ประกันสังคมได้อยู่แล้ว ดังนั้น จึงไม่มีเหตุผลที่โรงพยาบาล ข จะต้องกักตุนของนางสาว ค ไว้เพื่อสำรองให้ญาติของผู้เสียชีวิตชำระค่ารักษาพยาบาลก่อนแต่อย่างใด

คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด	ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา	ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟัง ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน
๓. คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๘๕/๒๕๕๘		นาง ก อาจอยู่ในภาวะที่ไม่ปกติและแตกต่างจากการ คลอดบุตรของบุคคลทั่วไปและด้วยในฐานะที่ผู้ร้องสอด เป็นแพทย์ผู้ทำคลอด ผู้ร้องสอดย่อมต้องมีหน้าที่ใน การให้ความช่วยเหลือและดูแลการคลอดอย่างใกล้ชิด เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการผ่าตัดทำคลอด ในกรณีเร่งด่วนและฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นได้ทันทีการที่ ผู้ร้องสอดออกจากห้องคลอดไปรับประทานอาหาร กลางวัน ในเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ห้องคลอด วัดอัตราการเต้นหัวใจทารกในครรภ์ได้ ๑๘๔ ครั้งต่อ นาที ซึ่งเป็นอัตราการเต้นที่เพิ่มผิดปกติเจ้าหน้าที่ ประจำห้องคลอดจึงได้โทรศัพท์ติดตามผู้ร้องสอดให้ มายังห้องคลอดและผู้ร้องสอดกลับมายังห้องคลอดใน เวลา ๑๓.๒๒ นาฬิกาโดยผู้ร้องสอดได้ทำการผ่าตัด ทำคลอดในเวลา ๑๔.๐๒ นาฬิกา อันเป็นเวลาที่ไม ทันต่อเหตุการณ์เป็นการตัดสินใจที่ล่าช้าเกินสมควร
๔. คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๗๓๓/๒๕๕๙	การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้พิจารณาข้อกล่าวโทษ ของผู้ฟ้องคดีให้ครบถ้วน จึงเป็นการละเลย ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้อง ปฏิบัติ	
๕. คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๒๔๘/๒๕๖๒	ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้มี โอกาสตรวจดูต้นฉบับตัวจริงของเอกสาร เวชระเบียน เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีมีโอกาสได้ ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาส โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เกี่ยวกับกรณีที่มีอาการไข้เพิ่มเติม เอกสารเวชระเบียนให้เป็นประโยชน์แก่ ผู้ถูกร้องเรียน	
๖. คดีหมายเลขแดง ที่ อ.๑๐๕๘/๒๕๖๔		สาเหตุสำคัญที่นางสาว ก มาโรงพยาบาล ค เพราะมี อาการปวดศีรษะแต่นายแพทย์ ท กลับสั่งให้ทำการ ตรวจหัวใจและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่านางสาว ก มีผลการตรวจเป็นปกติเกี่ยวกับหัวใจต่อมาเมื่อ นายแพทย์ อ ซึ่งเป็นแพทย์ที่รักษานางสาว ก ต่อนายแพทย์ ท ได้สั่งให้ทำการตรวจสมองด้วย เครื่อง CT Scan ซึ่งผลการตรวจ หากนายแพทย์ ท ได้นำประวัติอาการเจ็บป่วยของนางสาว ก มา พิจารณาประกอบการรักษาก็สมควรจะสันนิษฐาน อาการของผู้ป่วยได้ว่านางสาว ก ไม่ได้มีการผิดปกติ เกี่ยวกับหัวใจ หากแต่มีอาการผิดปกติเกี่ยวกับสมอง จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำพิพากษา ศาลปกครองสูงสุด	ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา	ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟัง ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน
๗. คดีหมายเลขแดง ที่ อร.๕๗/๒๕๖๕		รับฟังข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ช ซึ่งขัดแย้งกับพยานเอกสารสำคัญหลายรายการดังที่ กล่าวมาแล้วจึงยังมีมูลอันควรสงสัย
๘. คดีหมายเลขแดง ที่ อร.๓๔/๒๕๖๖	๑. หาได้พิจารณาว่าการใช้อำนาจหรือการใช้ดุลพินิจในการวินิจฉัยของนายแพทย์ จ เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายและสอดคล้องกับหลักวิชาการหรือไม่ ๒. ยังไม่ได้พิจารณาการกระทำของนายแพทย์ จ ตามข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดีให้ครบถ้วนในทุกการกระทำและทุกฐานความผิด	
๙. คดีหมายเลขแดง ที่ อร.๒๒๙/๒๕๖๖	๑. การพิจารณาข้อกล่าวหาตามหนังสือซึ่งการกระทำตามร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีฉบับแรกเท่านั้น หนังสือร้องเรียนดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นก่อนและขาดตอนจากการที่นายแพทย์ จ ได้กระทำตามข้อร้องเรียนของผู้ฟ้องคดีในคดีนี้อันเป็นการกระทำต่างเหตุต่างวาระกัน ๒. คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเพียงการอ้างข้อเท็จจริงตามเรื่องร้องเรียนเดิมโดยไม่มีรายละเอียดอื่นที่กล่าวถึงการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาตามหนังสือร้องเรียนฉบับใหม่ของผู้ฟ้องคดี ๓. ไม่ปรากฏพยานหลักฐานใดที่แสดงให้เห็นว่ามีการแสวงหาข้อเท็จจริงและรับฟังพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นตามข้อร้องเรียน	

บทสรุป

คดีฟ้องขอเพิกถอนคำสั่งแพทยสภาหรือมติกรรมการแพทยสภาที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมต่อศาลปกครองสูงสุด ผลคดีส่วนใหญ่ศาลปกครองสูงสุดยกฟ้อง (ร้อยละ ๘๐.๔๓) สะท้อนได้ว่าคำสั่งหรือมติกรรมการแพทยสภาส่วนใหญ่ชอบด้วยกฎหมาย มีบางส่วนที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งเพิกถอน (ร้อยละ ๑๙.๕๖)

โดยคดีที่ถูกศาลปกครองสูงสุดเพิกถอนนั้น จะพบว่าสาเหตุของความไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้นมี ๒ สาเหตุหลักคือ

๑. ไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา
๒. การใช้ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน โดยพบว่าบางกรณีพบว่าไม่ชอบทั้งกระบวนการพิจารณาและดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน

กรณีไม่ชอบด้วยกระบวนการพิจารณา ได้แก่

๑. มิได้พิจารณาข้อกล่าวโทษของผู้ฟ้องคดีให้ครบถ้วน หรือพิจารณาเรื่องร้องเรียนไม่ครบทุกประเด็นทุกฐานความผิดที่ผู้ร้องทำเรื่องเข้ามา^{๒, ๘, ๙}
๒. การที่องค์ประกอบของผู้ทำคำสั่งปกครองมีสภาพร้ายแรงอันทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง^๒
๓. การไม่ให้โอกาสผู้ร้องเรียนในการตรวจเอกสารพยานหลักฐานในสำนวน^๕
๔. ไม่ให้เหตุผลประกอบการหักล้างความเห็นของราชวิทยาลัยที่ปรากฏเป็นลายลักษณ์อักษรในรายงานการประชุมและในคำสั่งลงโทษ^๒

กรณีการใช้ดุลพินิจไม่ชอบจากการรับฟังข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อน ได้แก่

๑. การไม่พิจารณาว่าการใช้ดุลพินิจในวินิจฉัยของแพทย์เป็นไปตามกฎหมายสอดคล้องกับหลักวิชาการ^๕
๒. รับฟังข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของนายแพทย์ ข ซึ่งขัดแย้งกับพยานเอกสารสำคัญหลายรายการ จึงยังมีมูลอันควรสงสัย^๗
๓. การที่ยังไม่ได้ทำการแสวงหาข้อเท็จจริงตามอำนาจหน้าที่ให้ปรากฏว่าในขณะที่พยาบาลได้ทำการตรวจรักษาบาดแผลให้แก่ผู้ฟ้องคดีอยู่นั้น มีแพทย์เวรประจำโรงพยาบาลคอยควบคุมให้คำปรึกษาอยู่ หรือไม่ โดยมีได้รับฟังข้อเท็จจริงอันสาระสำคัญให้ครบถ้วนก่อนมีมติ กรณีจึงถือว่ามติของคณะกรรมการแพทยสภาไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากการใช้ดุลพินิจโดยปราศจากข้อเท็จจริงหรือเหตุผลอันสมควร^๑
๔. สาเหตุสำคัญที่นางสาว ก มาโรงพยาบาล ค เพราะมีอาการปวดศีรษะแต่นายแพทย์ ท กลับสั่งให้ทำการตรวจหัวใจและแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่านางสาว ก มีผลการตรวจเป็นปกติเกี่ยวกับหัวใจต่อมาเมื่อนายแพทย์ อ ซึ่งเป็นแพทย์ที่รักษานางสาว ก ต่อจากนายแพทย์ ท ได้สั่งให้ทำการตรวจสมองด้วยเครื่อง CT Scan ซึ่งผลการตรวจ หากนายแพทย์ ท ได้นำประวัติอาการเจ็บป่วยของนางสาว ก มาพิจารณาประกอบการรักษาก็สมควรจะสันนิษฐานอาการของผู้ป่วยได้ว่านางสาว ก ไม่ได้มีการผิดปกติเกี่ยวกับหัวใจ หากแต่มีอาการผิดปกติเกี่ยวกับสมอง จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย^๖

๕. การที่ผู้ร้องสอดออกจากห้องคลอดไปรับประทานอาหารกลางวัน ในเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ห้องคลอดวัดอัตราการเต้นหัวใจทารกในครรภ์ได้ ๑๘๔ ครั้งต่อนาที ซึ่งเป็นอัตราการเต้นที่เพิ่มผิดปกติเจ้าหน้าที่ประจำห้องคลอดจึงได้โทรศัพท์ติดตามผู้ร้องสอดให้มายังห้องคลอดและผู้ร้องสอดกลับมายังห้องคลอดในเวลา ๑๓.๒๒ นาฬิกาโดยผู้ร้องสอดได้ทำการผ่าตัดทำคลอดในเวลา ๑๔.๐๒ นาฬิกา อันเป็นเวลาที่ไม่นานต่อเหตุการณ์เป็นการตัดสินใจที่ล่าช้าเกินสมควร^๓

๖. ตามข้อเท็จจริงโรงพยาบาล ข สามารถใช้สิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลในส่วนที่นอกเหนือจากความรับผิดชอบของญาติของผู้เสียชีวิตจากโรงพยาบาล ฉ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลตามพระราชบัญญัติประกันสังคมได้อยู่แล้ว ดังนี้ จึงไม่มีเหตุผลที่โรงพยาบาล ข จะต้องกักศพของนางสาว ค ไว้เพื่อตอรองไฉญาติของผู้เสียชีวิตชำระค่ารักษาพยาบาลก่อนแต่อย่างใด^๔

ข้อเสนอแนะ

ในการออกคำสั่งของแพทยสภา จะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

๑. อำนาจของผู้ออกคำสั่งว่ามีอำนาจตามกฎหมายหรือไม่
๒. มีข้อจำกัดการใช้อำนาจหรือไม่
๓. การออกคำสั่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการที่กฎหมายกำหนดหรือไม่
๔. การใช้ดุลพินิจของผู้ออกคำสั่งถูกต้อง สมเหตุสมผล หรือไม่ จึงจะสอดคล้องกับแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

บรรณานุกรม

๑. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๕๒/๒๕๕๑
๒. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๖๗-๒๖๘/๒๕๕๓
๓. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๘๕/๒๕๕๘
๔. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๗๓๓/๒๕๕๙
๕. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๒๔๘/๒๕๖๒
๖. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๐๕๘/๒๕๖๔
๗. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร.๕๗/๒๕๖๕
๘. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร.๓๔/๒๕๖๖
๙. คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อร.๒๒๙/๒๕๖๖